

10de JAARGANG, NR. 171
23 JANUARI 2012

IN DIT NUMMER:

- 1 NIEUWSBERICHTEN**
- 4 BOEKBESPREKING**
- 5 PLATENRECENSIES**
 Dig d'Diz, Stan Tracey, Blixt,
 Køgging, Yuri Honing e.a.
- 12 CONCERTVERSLAGEN**
 Michael Moore, Redman/Mehldau,
 Sam Most/Rein de Graaff e.a.
- EN VERDER:**
- 15** Leaders jazzformaties voorbeeld voor
 managers creatieve teams (v Eeden)

JAZZFLITS 172
 staat 13 februari op
<http://www.jazzflits.nl>

NIEUWSSELECTIE

**LEIDERS CREATIEVE TEAMS
 KUNNEN VAN JAZZ LEREN**

Als het om de omgang met getalenteerde individuen in creatieve teams gaat, kunnen ondernemers veel leren van leaders van jazzformaties. Dat concludeert Deniz Ucbasaran, Professor of Entrepreneurship aan de Warwick Business School (Nottingham) naar aanleiding van haar onderzoek 'Leading Entrepreneurial Teams: Insight from Jazz', dat recentelijk werd gepubliceerd. Ze onderzocht hoe Duke Ellington, Miles Davis en Art Blakey hun team leidden.

Deniz Ucbasaran wilde met haar studie onderzoeken hoe teams van zeer creatieve mensen in dynamische en onzekere omstandigheden functioneren. Zo kwam ze bij de jazz uit: "To the uninitiated, jazz seems like chaos, whereas the reality is that it's very ordered." In het rapport staan de onderzoekers stil bij het formeren van een team, het leidinggeven daaraan en het personele verloop binnen het team.

Deze drie aspecten hangen nauw met elkaar samen, stellen ze vast. Zo formeerde Miles Davis zijn groepen louter met het oog op muzikale vernieuwing. Dat leidde wel eens tot conflicten tussen de groepsleden. Als Davis de muzikale bakens wilde verzetten ontsloeg hij gewoon al zijn musici. Door de aanpak van Davis ontwikkelden de musici zich voortvarend. Velen van hen zien we dan ook later terug als bandleider.

...lees ook het artikel op pagina 15

Lees JazzFlits op uw iPad

JAZZFLITS IS EEN ONAFHANKELIJK JAZZMAGAZINE

JAZZCAFÉ DIZZY TERUG VAN EVEN WEGGEWEEST

Jules Deelder verricht de opening van Dizzy. (Foto: Joke Schot)

Het Rotterdamse jazzcafé Dizzy werd vorig jaar juli failliet verklaard en gesloten. Maar Dizzy heeft een nieuwe eigenaar gekregen en is terug van weggeweest. Het jazzpodium werd op 10 januari officieel heropend door Jules Deelder.

De feestelijkheden werden muzikaal luister bijgezet door een kwartet onder leiding van saxofonist Benjamin Herman, met onder anderen Joost Patocka op drums en Ernst Glerum op bas. Onder de genodigden bevond zich ook acteur John Buijsman. Dizzy raakte vorig jaar in de problemen door het uitblijven van subsidies, een afnemende omzet en dalende bezoekersaantallen. Na bijna 35 jaar viel toen het doek. De nieuwe eigenaar David Crouwel is gepokt en gemazeld in de horeca. Hij heeft de zaak gemoderniseerd en opgefrist. Het wezen van Dizzy heeft hij daarbij onaangetaast gelaten, zodat de aloude sfeer nog steeds aanwezig is. Onder anderen Frank van Berkel is verantwoordelijk voor de programmering.

(<http://www.dizzy.nl/fotogallery/verbouwing>)

Heeft u jazznieuws? Stuur het ons: jazzflits@gmail.com.

NIEUWS

Benjamin Herman. (Foto: Joke Schot)

Benjamin Herman maakt soundtrack

Saxofonist-componist Benjamin Herman is verantwoordelijk voor de soundtrack van de nieuwe film van regisseur Eddy Terstall. Hij vertoefde daarvoor begin januari in de studio. De film, 'Deal' getiteld, staat voor april in de planning.

Jon Weber nieuwe gastheer van NPR Piano Jazz

Pianist Jon Weber wordt de nieuwe gastheer van het radioprogramma Piano Jazz bij de Amerikaanse omroep NPR. Hij is de opvolger van Marian McPartland, die vorig jaar november op 92-jarige leeftijd als presentator stopte. Door haar verwierf het programma wereldwijde faam. McPartland musiceerde in haar show met alle groten van de hedendaagse jazz. Weber fungeerde in het verleden al regelmatig als invalpresentator. Het programma gaat voortaan door het leven als Piano Jazz Rising Stars. McPartland - ze maakte in dertig jaar tijd zo'n zevenhonderd programma's - houdt als artistiek adviseur nog een oogje in het zeil. Piano Jazz is het langstlopende culturele programma van NPR.

Luister hier naar de aflevering van NPR Piano Jazz met pianist Randy Weston:
<http://bit.ly/wRHjPW>.

Volg het jazznieuws op de voet. Ga naar:

<http://www.twitter.com/jazzflits>

PODIA

HAARLEMSE JAZZCLUB HERLEeft IN VOORMALIG BELASTINGKANTOOR

De Haarlemse Jazzclub is terug van weggeweest. Na een tijdje proefdraaien volgt 29 januari aanstaande de officiële opening. De club heeft onderdak gevonden in het oude belastingkantoor in het stadsdeel Schalkwijk, dat nu een verzamelgebouw voor talloze culturele initiatieven is.

Initiatiefnemer is Siegfried van der Klugt, die in het gebouw zijn World Music Studio heeft. In de club is plaats voor 120 bezoekers. De club moet een podium gaan bieden aan met name studenten van het Amsterdamse en Rotterdamse conservatorium. De Haarlemse Jazzclub wordt officieel geopend met een festival. Van 15.00 tot 22.00 uur zullen op meerdere podia jazzmusici optreden met jazz in alle soorten en maten. De Haarlemse Jazzclub werd eind jaren veertig van de vorige eeuw opgericht. In 1995 viel het doek toen de gemeente de subsidiekraan dichtdraaide. In de club traden veel legendarische musici op, onder wie saxofonist Ben Webster. Zijn optreden van mei 1972 werd vastgelegd op een langspeelplaat. Het Rob Hoeke Quartet was eind jaren vijftig het huisorkest van de club.

(<http://www.dehaarlemsejazzclub.nl/>)

OVERIG

HENRI GERRITS NIEUWE LEIDER STAGEBAND

Componist, arrangeur en trombonist Henri Gerrits leidt de komende maanden de Groningse Stageband. Hij volgt Kurt Weiss op. De USVA zal het komende seizoen het huispodium van de bigband zijn.

In het seizoen 2011-2012 wisselt de Stageband per kwartaal van dirigent en van repertoire. Ieder kwartaal wordt afgesloten met één of meerdere optredens. Het eerste kwartaal is in november afgesloten met twee optredens onder leiding van de Amerikaans bandleider en trompettist Kurt Weiss. De stukken die daar werden gespeeld waren allemaal door Kurt Weiss gecomponeerd of gearrangeerd. Voor 2012 staat onder meer deelname aan het Internationaal Big Band Concours in Hoofddorp op het programma van de Stageband. Vorig jaar won de band in de Topklasse. In de Stageband spelen veel professionele musici en conservatoriumstudenten.

(<http://www.stageband.nl/>)

FILM DON CHEADLE OVER MILES DAVIS WORDT 'GANGSTERFILM'

De film die regisseur-acteur Don Cheadle over trompettist Miles Davis wil maken wordt geen 'van de wieg tot het graf'-verhaal, maar een gangsterfilm. Dat zegt Cheadle eind december op de website van de Wall Street Journal.

Hoewel de plannen inmiddels alweer jaren oud zijn is Cheadle nog steeds van zins de film te maken, zo vertelt hij de Amerikaanse krant: "We have a studio offer and we're trying to back into a budget number, like we always have to do, without gutting the piece." Centraal in de film staat het jaar 1979, uitgerekend een jaar waarin Davis niet speelde. "But we traverse a lot of it his life, but it's not a cradle to grave story", aldus Cheadle, "It's a gangster pic. It's a movie Miles Davis would have wanted to star in."

NIEUWS

Rembrandt Frerichs. (Foto: Rem Vrolijk)

Rembrandt Frerichs start zaterdagse concertreeks in Den Haag

Pianist Rembrandt Frerichs gaat de komende maanden iedere vierde zaterdag van de maand een concert geven in het Haagse jazzcafé Murphy's Law. In de reeks, die hij 'Close Encounters' heeft gedoopt, speelt hij steeds met een andere gast. De reeks start 28 januari met zangeres Nadia Basurto. Later volgen nog concerten met onder anderen saxofonist Jan Menu en trompettist Michael Varekamp. Frerichs doet in Murphy's Law al een jaar of tien samen met drummer Vinsent Planjer jazzsessies op maandagavond. Daar nemen vooral veel jonge studenten van het Haagse conservatorium aan deel.

'BJO goes to New York'

Het Brussels Jazz Orchestra reist in maart voor alweer de vijfde keer naar New York voor een reeks concerten. Deze keer is het orkest 'artist in residence' in de Blue Note Jazz Club. Zes avonden op rij speelt het orkest samen met pianist Kenny Werner en saxofonist Chris Potter twee concerten per avond, zoals dat in New Yorkse clubs de gewoonte is.

Del-Ferro-Vaganée Group maakt cd

De Del-Ferro-Vaganée Group gaat op 6, 7 en 8 februari de studio in voor een nieuwe cd die in mei uitkomt op het WERF-label. De band bestaat uit Mike Del Ferro (piano), Jos Machtel (contrabas) en Jens Dümpe aan de drums.

Volg het jazznieuws op de voet. Ga naar:

<http://www.twitter.com/jazzflits>

OVERIG VERVOLG

BNP PARIBAS DRIE JAAR PARTNER VAN NORTH SEA JAZZ FESTIVAL

De bank BNP Paribas is de komende drie jaar partner van het North Sea Jazz Festival. De bank zal niet alleen het festival sponsoren, maar ook bijdragen aan de Paul Acket Award voor getalenteerde jazzmuzikanten en het North Sea Jazz Festival for Kids.

De meerjarige sponsoring van het North Sea Jazz Festival bouwt voort op een succesvolle samenwerking in 2011, waarbij de bank het festival mede mogelijk maakte. André Boulanger, CEO BNP Paribas Nederland: "BNP Paribas heeft zich altijd ingezet voor cultuur. Ook nu zijn wij enorm blij en trots dat we in Nederland jazzmuziek en -muzikanten over de volle breedte kunnen steunen." Ook Jan Willem Luyken, festivaldirecteur North Sea Jazz, toont zich verheugd: "We hebben afgelopen jaar voortreffelijk samengewerkt, BNP Paribas en North Sea Jazz zijn in mijn ogen een perfecte match. Ik ben dan ook heel blij dat we ons partnership de komende jaren gaan voortzetten en onze relatie verder kunnen verdiepen en uitbouwen. Zowel inhoudelijk als zakelijk zullen we elkaar versterken en ondersteunen waar nodig. Dit geeft een goed gevoel voor de toekomst."

BREDA JAZZ FESTIVAL OP 33STE PLEK IN TOP 100 EVENEMENTEN 2011

Het Breda Jazz Festival staat op de 33ste plaats in de landelijke Top 100 Evenementen van 2011. In deze ranglijst van bureau Respons wordt onder meer gekeken naar het aantal bezoekers.

Het festival trok vorig jaar zo'n 300.000 bezoekers. Ook telt bij de plek op de ranglijst mee hoeveel volgers het evenement via social media had en hoeveel aandacht de media aan het gebeuren besteedden. Breda Jazz had ongeveer vijfduizend volgers op onder meer Twitter. Wat media-aandacht betreft doet het festival het minder. Het Breda Jazz Festival stond hoger in de top 100 dan het North Sea Jazz Festival. Nummer 1 van de lijst is de Nijmeegse Vierdaagse.

OVERLEDEN

Freddie Deronde, 6 januari 2012 (73)

De Belgische bassist Freddie Deronde werd beïnvloed door Paul Chambers en Scott La Faro. Hij begeleidde in de jaren zestig en zeventig tal van Amerikaanse jazzmusici van naam op tournee in Europa, onder wie pianist Bud Powell, trompettist Clifford Brown en de saxofonisten Phil Woods, Hank Mobley en Lee Konitz. Ook werkte hij veel met gitarist Philip Catherine en pianist Michel Herr.

Frank Köllges, 1 januari 2012 (59)

Drummer.

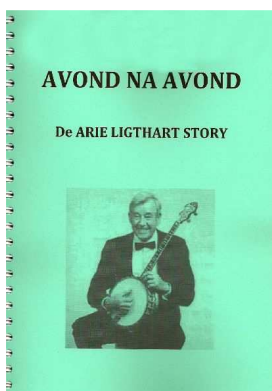
huishoudelijke mededeling

INDEX GERECENSEERDE CD'S

Bent u op zoek naar de recensie van een bepaalde cd? Raadpleeg dan onze index van gerecenseerde cd's. De index geeft een overzicht van de platen die in de nummers 74 tot en met 170 van JazzFlits zijn besproken, alfabetisch gerangschikt naar de uitvoerende artiesten. U vindt de index op onze website (rechtsboven). Als u het overzicht nu meteen wilt raadplegen, klik dan hier: <http://www.jazzflits.nl/Recensie-overzicht.pdf>.

JAZZ OP PAPIER

DRIE KEER TERUGKIJKEN

Arie Ligthart.
Avond na avond : de Arie Ligthart story.

[Zwolle : Bielderman, 2011].
 102 pag. : ill. ; 21x16 cm. – in ringband.
 Prijs 14 euro. (home.tiscali.nl/tradjazz)

Tal van musici zullen wel eens iets op papier hebben gezet over hun wederwaardigheden, maar weinigen slagen erin daar een leesbare vorm aan te geven. En dan moet je nog maar een uitgever weten te vinden die er brood in ziet. Van gitarist-banjoïst Arie Ligthart (1924-1997) lag er al sinds 1995 een manuscript klaar dat in handen kwam van Gerard Bielderman en Frits Louwerens. Zij namen de door Arie's dochter opgetekende tekst nog eens door en besloten het in eigen beheer uit te geven.

Na een tiental bladzijden over zijn jeugd beperkt Ligthart zich tot zijn jaren bij de Dutch Swing College vanaf 1951. Zijn debuut bij de Dixieland Pipers wordt alleen in het voorbijgaan vermeld en de twintig jaar [!] die hij na 1974, sinds zijn afscheid van de DSC, nog bij de Harbour Jazzband volmaakte, blijven onaangeroerd.

Het was sappelen in het begin; hij had al een gezin gesticht, maar van alleen een baan bij Coca Cola kon het niet rondkomen. Met de kennis, die hij had opgedaan van John Penning de Vries, schreef hij binnen twee weken een gitaarcursus en 'nadat de eerste gedrukte exemplaren bij mij thuis lagen, renden Miep en ik iedere ochtend naar de brievenbus, om te kijken of er een postwissel in lag'. Hij beschrijft de mutaties in de band, de overgang van de amateur- naar de profstatus, de vele reizen over de ganse wereld en de ontmoetingen met buitenlandse musici (Teddy Wilson, Billy Butterfield, Joe Venuti). Een enkele keer gaat het over muziek: 'de variatie ten opzichte van de vaste maatindeling bepaalt nu juist het swingende ritme'.

Ligthart heeft zijn zaakjes goed voor mekaar; als hij ergens de term 'waarover later meer' laat vallen, dan komt dat onderwerp ook werkelijk aan de orde. Zijn verhaal is gesteld in vlot, gewoon Nederlands en is alleszins onderhoudend. De uiterlijke verzorging had beter gekund: met iets meer moeite had het boekje een wat professioneler aanzien gekregen: met een titelpagina, inhoudsopgave en register. Wel bevat het een lijst van lp's en cd's.

Igor Cornelissen.
Een boer achter een raam.

Amsterdam : Nijgh & Van Ditmar, 2011.
 392, [8] pag.
 ISBN 978-90-388-9459-1 softc.
 Prijs 19,95 euro

Een boer achter een raam

Na drie bundels memoires voegde de Zwolse journalist Igor Cornelissen, oud-redacteur van Vrij Nederland en oud-stukjesschrijver voor Het Parool – 'Ik kan mijn ei niet meer kwijt' – er nog een vierde aan toe. Daarin observaties over vriend en vijand ten aanzien van zijn geliefde onderwerpen: de jaren dertig, de bezetting, illegaliteit, de Koude Oorlog en enkele van zijn hobby's: koken, tuinieren en jazz. Aan de orde komen onder meer: Ruby Braff, Don Byas, George Melly, publicist en stadgenoot Frank Visser (1929-1999) en hun Vido Musso club en een paar anekdotes. Over bassist Joe Mondragon: 'Een aardige kerel, maar hij verveelde zijn collega's soms met zijn eeuwige verhalen over de oorspronkelijke Amerikanen. Hij had, als nakomeling van Apache-indianen, de oudste rechten. Het kwam de andere musici, meestal Afro-Amerikanen of van joodse, Ierse of Italiaanse origine, op den duur hun neus uit. Toen Mondragon de studio binnenkwam met een sigaret en om een vuurtje vroeg, reikte drummer Shelly Manne hem onmiddellijk zijn stokes aan.'

[...vervolg op de volgende pagina](#)

**Kasper van Kooten.
Het wonderlijke leven van Jackie
Fontanel.**

Amsterdam : Querido, 2011.

207 pag.

ISBN 978-90-214-4155-9 softc. met
verstevigd omslag.

Prijs 15,95 euro.

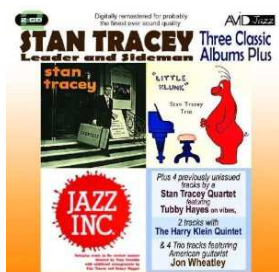
VERVOLG JAZZ OP PAPIER

Kasper van Kooten schreef een 'waargebeurd verzinsel' met een hoog 'Droste-effect' over een familierelatie tegen de achtergrond van een opa die in de jaren dertig de bigbands heeft zien spelen in de Savoy Ballroom en de Cotton Club en die, in 1937 terug als directeur van Palais de Danse in Scheveningen, de band van Benny Carter heeft kunnen boeken voor een optreden. Tegen het eind van zijn leven luistert hij nog naar de bands van Leo Reisman en Benny Carter, respectievelijk met 'Puttin' on the Ritz' en de tot tweemaal toe verbasterd weergegeven titel 'Blues in my heart'.

Jan J. Mulder

CD-RECENSIES

**STAN TRACEY
Three Classic Albums Plus
AVID jazz**

Deze dubbel-cd bevat de albums:

Stan Tracey
Showcase (1958)
The Stan Tracey Trio
Little Klunk (1959)
The Tony Crombie Octet
Jazz Inc. (1960)

En verder tracks van:

The Stan Tracey Quartet
met Tubby Hayes (1959)
The Harry Klein Quintet (1955)
The Stan Tracey Trio (2003)

De Engelse pianist Stan Tracey is al meer dan 65 jaar actief en treedt nog steeds op. Hij wordt in zijn thuisland gezien als de pater familias van de Engelse jazz. In Nederland geniet hij bekendheid door onder meer zijn samenwerking met de saxofonisten Gijs Hendriks (in de jaren zeventig en tachtig) en Benjamin Herman (in deze eeuw).

De dubbel-cd 'Three Classic Albums Plus' bevat muziek uit de periode 1955–1960 en een paar opnamen uit 2003. Op de eerste cd staan de lp's 'Showcase' (1958) en 'Little Klunk' (1959). Platen met trio-opnamen. Op drie nummers van 'Showcase' speelt Tracey vibrafoon. In die stukken doet ook een gitarist mee, als vierde man. Het album bevat standards en eigen composities. Ze krijgen van de jonge Tracey een eigen karakteristiek mee en vormen een belangrijke schakel in zijn oeuvre. Het titelnummer van 'Little Klunk' krijgt een Monkiaanse karakteristiek. In 'Boo-Dah' soleert Tracey op vibrafoon. Deze compositie van Tracey komt later nog terug in een octetuitvoering. Dan heeft het stuk een Monkachtige feel. Overigens heeft het stuk niets te maken met het gelijknamige stuk dat Billy Strayhorn voor het orkest van Duke Ellington schreef. De eerste cd wordt vol gemaakt met twee tracks van het Harry Klein Quintet. Muziek uit 1955. De baritonsaxofon-klarinet-combinatie produceert een 'coole' West Coast-sound.

Op de tweede cd vinden we allereerst live-opnamen van het Tony Crombie Octet. Ze werden in januari 1960 gemaakt voor de lp 'Jazz Inc.' Baritonsaxofonist Harry Klein is weer van de partij en ook blaast Bobby Wellins op tenor mee. Die laatste speelt ook mee op de beroemdste opname van Stan Tracey: 'Under Milk Wood'. Maar dit terzijde. In de octetuitvoering van 'Boo-Dah' soleert Tracey uitgebreid.

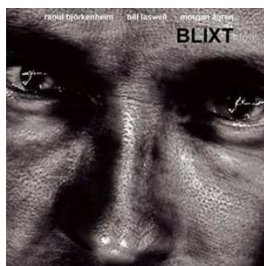
Ook op deze cd staan vier nummers van het Stan Tracey Quartet met Tubby Hayes op vibrafoon en Tony Crombie op drums. Die werden een maand eerder opgenomen dan 'Jazz Inc.' Tracey's compositie 'We'll Call You' klinkt voor die tijd uiterst modern en heeft de tand des tijds uitstekend doorstaan. Hetzelfde geldt voor de Ellington-compositie 'Festival Junction'. Dat is mede te danken aan het drumwerk van Crombie en vibrafonist Tubby Hayes. De vier afsluitende nummers van dit dubbelalbum zijn van recente datum. Ze komen uit 2003. Stan Tracey wordt in deze stukken begeleid door gitarist Jon Wheatley en bassist Andy Cleynert.

Voor wie zich eens in het oeuvre van Stan Tracey wil verdiepen biedt 'Three Classic Albums Plus' een goede ingang.

Hessel Fluitman

BLIXT**Blixt**

Cuneiform (distrib: www.mandai.be)

Bezetting:

Raoul Björkenheim (g), Bill Laswell (bg), Morgan Agren (d).

Luister nu naar een track van de cd:

<http://bit.ly/y5IIEc>

MULTITUDE**Dog of Teahan**

Eigen beheer (www.multitude.be)

Bezetting:

Stefan Bracaval (fl), Peter Verhelst (g), Chris Mentens (b), Nico Manssens (d).

Maak nu kennis met Multitude:

<http://bit.ly/zuvKdJ>

MACHINE MASS TRIO**As Real As Thinking**

MoonJune (www.moonjune.com)

Bezetting:

Jordi Grognard (ts, fl, bansuri, bkl, elektrische tempura), Michel Delville (g, g-synth, bouzouki, elektronica), Tony Bianco (d, perc, loops).

VERVOLG CD-RECENSIES

Het album 'Blixt' markeert de geboorte van een nieuw powertrio, in de geest van de Jimi Hendrix Experience, het trio van James Blood Ulmer en Massacre. In die laatste groep, met gitarist Fred Frith, was basgitarist Bill Laswell de mede-vormgever. Hier vervult hij die rol met gitarist Raoul Björkenheim, die zijn sporen in Finland verdiende bij de groep van drummer Edvard Vesala en met zijn eigen groep Krakatau. Met drummer Morgan Agren, de onbekendste van de drie (maar technisch en muzikaal zeker niet de minste), verkennen ze een muzikaal landschap waarin een perfecte balans heerst tussen energie en intelligentie. Soms is de muziek rauw, en dendert Blixt onversneden hard door de kamer, maar er is ook ruimte voor verstilling. Dan krijgt het experiment de ruimte, maar net zoals de pure energie gekanaliseerd wordt door vormgevoel, blijft de muzikaliteit hier ook de boventoon voeren. 'Ghost Strokes' is zelfs haast een balladachtig nummer, met atmosferisch baswerk van Laswell. Deze cd kon wel eens de status van klassieker gaan krijgen in het grensgebied van avant-rock en geïmproviseerde muziek.

Herman te Loo

Multitude is een Belgisch kwartet dat in 2010 werd opgericht door drummer Nico Manssens. 'Dog of Teahan' is het eerste levensteken van de band. Het viertal bedient zich van een melodieuze jazzrockidroom met invloeden uit diverse vormen van wereldmuziek. De niet-westerse fluittechnieken waarvan Stefan Bracaval zich bedient, getuigen hier zeker van. Ze zorgen voor de atmosferische momenten binnen de composities (van alle bandleden) die vaak episodisch van opbouw zijn. De broeierige klank van de altfluit in de ballad 'Nami Sum' laat bijvoorbeeld horen hoe fraai Bracaval speelt. Helaas laat hij zich ook verleiden tot elektronica, en dat is geen zinvolle of fraaie toevoeging. Om met Herman Finkers te spreken: Dat heeft zo'n jongen toch niet nodig. Met het heldere gitaarspel van Verhelst, de zangerige bas van Mentens en het strakke drumwerk van Manssens komen de stukken op 'Dog of Teahan' tot leven, al zou er af en toe wat meer pit in mogen. De vriendelijkheid overheerst, maar Multitude heeft genoeg in huis om zijn stem krachtiger te laten horen.

Herman te Loo

Gitarist Michel Delville begint een aardige 'household name' te worden bij MoonJune. Machine Mass Trio is alweer de vierde band waarmee de Belg een plaat maakt voor het Amerikaanse label. Net als in douBt (dat in 2010 debuteerde met 'Never Pet a Burning Dog') treft hij drummer Tony Bianco aan zijn zijde, een slagwerker die de losheid en polyritmie van de freejazz koppelt aan de strakheid van heavier vormen van rock. Met blazer Jordi Grognard als derde man lijkt dat een wat kale bezetting, maar zo klinkt de groep niet. Met behulp van elektronica in de vorm van een gitaarsynthesizer en loopstations (die figuren kunnen vasthouden) weten Delville en Bianco de illusie te scheppen dat hier een groter ensemble aan het werk is. Delville zorgt voor een goede balans tussen subtiel gitaarspel en loos gaan. Zijn solo in 'Let Go', bijvoorbeeld, leunt tegen de hardrock aan. Ver-rassend zijn daarom de momenten dat Machine Mass Trio het zoekt in atmosferische, oosterse muziek. 'Khajarao', met de bouzouki van Delville en de bansuri (bamboefluit) van Grognard doet Indiaas aan, en zorgt voor een rustpunt temidden van de andere, drukkere stukken.

Herman te Loo

KØGGING
Daydreaming
www.kogging.com

Bezetting:

Norbert Kögging (voc),
 Folkert Oosterbeek (p, Fender Rhodes),
 Tobias Nijboer (b), Felix Schlarman (d),
 Hester van der Vlugt, Tessel Hersbach (vi),
 Maaïke-Merel van Baarzel (avi),
 Otto Bakker (cello).

YURI HONING ACOUSTIC QUARTET
True
Challenge

Bezetting:

Yuri Honing (ss, ts),
 Wolfert Brederode (p, harmonium),
 Ruben Samana (b),
 Joost Lijbaart (d).

VERVOLG CD-RECENSIES

Kögging is de band van zanger Norbert Kögging. De afgelopen drie jaar heeft de groep zich ontwikkeld tot een hechte eenheid. Kögging heeft als zanger, tekstschrijver, componist en bandleider een grote vinger in de pap. Het is zijn bandje.

Met zijn lichte tenor zingt Kögging eigenzinnige jazz. Eigen composities op teksten van Blanka Pesja en van hemzelf. Kögging's composities hangen dicht tegen het klassieke idioom aan. Bij verschillende songs doet een strijkkwartet mee. Met zijn composities treedt Kögging buiten de platgetreden paden die veel liedjessmeden plegen te bewandelen. Met diverse middelen heeft hij een eigen richting gezocht. In de openingssong 'Holding the Line' en de titelsong 'Daydreaming' vallen regelmatige stroomversnellingen in de tekst op. Die creëren een eigen sfeer. Een sfeer die nog versterkt wordt door de heldere, heel precies opgenomen piano en het lichte brushwerk van Felix Schlarman. Dat brushwerk roept in 'Bow River' het beeld van snelstromend water in een riviertje op, tussen de rotsen door.

Wie in 2010 getroffen werd door de zang van trompettist Eef van Breen, kan ook aan deze formatie plezier beleven. Al is Norbert Kögging wel wat leniger in zijn zang en heeft hij geen trompet tot zijn beschikking.

Hessel Fluitman

Luister hier naar een track van de cd: <http://kogging.com/>

In het breed uitwaaiende scala van muziekvormen waarin saxofonist Yuri Honing zich uit, is weer een plaats ingeruimd voor een akoestisch kwartet. Getuige zijn nieuwste cd 'True'. Na het soms striemende werk in zijn band met twee elektrische gitaren is er nu weer volop aandacht voor het zachte detail. In welke muziekvorm Honing zich ook beweegt, zijn speeltechniek verandert niet. Trompettist Miles Davis had dat ook: zijn speelstijl bleef behoorlijk stabiel, ook veranderde zijn ondergrond/begeleiding bij tijd en wijle en meestal behoorlijk heftig.

Yuri Honing speelt al sinds 2008 samen met pianist Wolfert Brederode en nu is ook de bassist Ruben Samana tot het kwartet toegetreden. Joost Lijbaart is, als gewoonlijk bij Honing, de drummer.

Saxofonist Honing maakt bedachtzame, ronduit trage muziek op deze nieuwe uitgave. De dromerige akkoorden van Wolfert Brederode passen perfect in deze setting. Voor hun begeleiding heeft Ruben Samana weinig noten nodig. De kale tikken van slagwerker Joost Lijbaart in het titelnummer 'True' komen me overbodig voor. De trage zware lijnen van Honing, de mooie akkoorden van Van Brederode en de bas van Ruben Samana zijn eigenlijk voldoende. Van het stuk is als afsluiting van de cd ook een tweede 'take' opgenomen. Daarin speelt Lijbaart opvallend weinig mee! Ook van 'Paperbag' staan twee 'takes' op de cd. In de eerste vervult Joost juist een essentiële rol terwijl hij in de tweede weer heel schaars te horen is. We zullen het maar kameleontisch noemen.

'Bring Me The Discoking' van David Bowie bestaat uit een dalend loopje dat heel licht wordt gespeeld en zo een grote schoonheid krijgt. In 'Nobody Knows' van Ruben Samana wordt een iets vlotter tempo aangehouden. Met Honing op sopraansax krijgt het een wat lichtere toets. Het nummer sleept je als luisteraar mee. Kortom, op 'True' schaft de pot wat je van Yuri Honing kunt verwachten, maar dan akoestisch en zonder rauwe rafel.

Hessel Fluitman

DIG d'DIZ
Heden DIG d'DIZ
NTR- Jazzism

Bezetting:

Jan Menu (bs),
 Maarten van der Grinten (g),
 Jan Voogd (b).

Gasten:

Ack van Rooyen (bg), Michael Moore (kl),
 Ben van Gelder (as),
 Erik Bosgraaf (blokfluit),
 Wolter Wierbos (tb), Joris Roelofs (bkl),
 Bert Boeren (tb),
 Harrie Starreveld (Shakuhachi),
 Guus Janssen (p).

JASON ADASIEWICZ'S SUN ROOMS
Spacer

Delmark (distributie: Music & Words)

Bezetting:

Jason Adasiewicz (vib),
 Nate McBride (b),
 Mike Reed (d).

VERVOLG CD-RECENSIES

DIG d' DIZ - de afkorting van Drie Is Goedkoper de Drummer Is Ziek - bestaat al ruim 20 jaar en heeft een bezetting van baritonsax, gitaar en contrabas. De groep concerteert iedere derde donderdag van de maand in het Amsterdamse Parool Theater. Die concerten worden opgenomen en op zondagavond bij Co Live door Radio 6 uitgezonden. Voor de cd 'Heden DIG d'DIZ' is van elk concert een stuk genomen. De plaat is bij het januari-nummer van Jazzism gevoegd, dus alleen door aankoop van dat blad te verkrijgen.

Het leven gaat niet over rozen, maar soms komt alles eventjes mooi op zijn pootjes terecht. Dat is het geval bij deze cd. Het is een klein feestje om die te beluisteren. Menu (baritonsax), Van der Grinten (gitaar) en Voogd (bas) openen met een ingetogen prelude van Alexander Skriabin. Om het eenvoudig te houden! De drie muzikanten stellen zich in dat stuk als het ware even voor. Dan volgen negen tracks met evenzoveel gastmuzikanten. Opvallend is de keuze voor blokfluitist Erik Bosgraaf en voor Harrie Starreveld met zijn shakuhachi. De twee zijn niet echt jazzmensen, maar wel improvisatoren. De bugel van 'grand old man' Ack van Rooyen klinkt wat droog, maar hij weet nog altijd wat mooi improviseren en samenspelen is. De uitvoering van 'Round Midnight', met altsaxofonist Ben van Gelder als gast, kan ik niet anders karakteriseren als 'lekker sappig' gespeeld. In 'Au Clair de la Lune', met de blokfluit van Bosgraaf, krijg je de overbekende melodie op vele wijzen aangereikt. Jan Menu speelt eenvoudig en pesterig blokfluit, en Maarten van der Grinten pakt sterk improviserend en rijkelijk uit. Uiteindelijk ronden ze gevierden af. Elke opname op deze cd is een pareltje dat er om vraagt om goed beluisterd te worden.

Hessel Fluitman

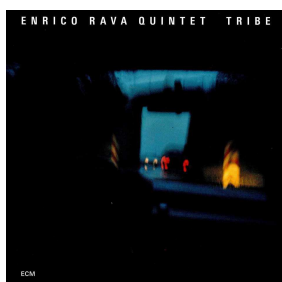
Het gebeurt niet vaak dat je een muzikant anno nu nog echt nieuwe klanken uit zijn instrument hoort halen. De jonge vibrafonist Jason Adasiewicz (34) slaagt er in het openings- en slotstuk van zijn nieuwe cd 'Spacer' (de tweede van het trio Sun Rooms) wel in. 'Solo One' en 'Solo Two' doen in klank denken aan gamelan, en dat was een associatie die ik nog geen enkele vibrafonist had horen maken (al ligt het wel voor de hand - het is immers allebei metaalslagwerk). Toch is Adasiewicz geen uitgesproken experimentalist. De stukken op 'Spacer' gaan uit van composities, soms met aanstekelijke grooves, en met toegankelijke thema's die soms naar Monk smaken (zoals het begin van 'Hi-Touch' of 'The Volunteer'). De kracht van het trio ligt in de blindelingse samenwerking tussen de drie topinstrumentalisten, en de variatie in het toucher van Adasiewicz. Hij kan af en toe hard meppen als dat nodig is (hij begon ooit als drummer), maar evengoed zoekt hij het in subtiele fraseringen, waarbij hij haast als een pianist klinkt. Hoewel hij een eigen sound heeft, zijn er momenten dat de geest van Bobby Hutcherson even opduikt, zoals in het Dolphy-esque 'Run Fly'. In de repertoirekeuze (op één stuk van McBride na is alles van de leider zelf) zit één verrassing: 'Bobbie' van kornettist Eric Boeren, een graag geziene gast in Chicago, waar de groep vandaan komt. De ballad doet aan Monks 'Crepuscule with Nellie' denken, en past de Amerikanen als een handschoen. De groep komt in april naar Nederland voor het dOeK Festival. Hou de concertagenda's in de gaten, want Sun Rooms is een bijzonder opwindend trio.

Herman te Loo

ENRICO RAVA QUINTET

Tribe

ECM Records

Bezetting:

Enrico Rava (tp),
Gianluca Petrella (tb),
Giacomo Ancillotto (g),
Giovanni Guidi (p),
Gabriele Evangelista (b),
Fabrizio Sferra (d).

VERVOLG CD-RECENSIES

Misschien is Enrico Rava (1939) wel de bekendste Italiaanse jazzmusicus. In ieder geval is hij de meest bekende Italiaanse trompettist, of 'trompetista' zoals ze dat in Italië noemen. Na een indrukwekkende staat van dienst bereikt te hebben via allerlei bezettingen, komt hij nu met een kwintet met jonge Italiaanse musici. Dat kwintet wordt op vier tracks aangevuld met gitarist Giacomo Ancillotto.

Rava toont zijn temperament altijd, ook in de tragere stukken. De intensiteit van de tracks op 'Tribe' is nogal consistent. Eigenlijk zouden ze zonder pauzes aan elkaar passen als een geregen parelsnoer. De composities moeten dan ook geconcentreerd beluisterd worden om de diepgang ervan te ervaren. Alle muziek is gecomponeerd door Rava, behalve de laatste 'Improvisation': een vrije improvisatie van het kwintet.

'De wenende trompet en trombone worden door subtiel en respectvol drumwerk begeleid.'

Rava en trombonist Gianluca Petrella spreken dezelfde taal. Het geluid van hun instrumenten benadert elkaar en ze zitten perfect op één lijn. Toch hebben ze allebei een uitgesproken karakter. Ze zijn soms extravert en dan weer ingetogen. Als broers. Pianist Giovanni Guidi is de derde smaakmaker op 'Tribe'. Hij speelde al vaker met Enrico Rava en hij weet bijzonder interessante lijnen uit te zetten. Het meest intense stuk draagt de titel 'Tears For Neda'. Het is gevuld met pure melancholie. De wenende trompet en trombone worden door subtiel en respectvol drumwerk begeleid.

De foto's in het cd-boekje laten een bijzonder aspect van de muziek zien. Op acht afbeeldingen zien we hoe wordt teruggekeerd naar de opnamen. Geconcentreerd en volledig in zichzelf luisteren de vijf naar het resultaat. En dat mag er zijn. Mede doordat geluidstechnicus Stefano Armerio de opnamen verzorgde. Als zijn naam bij een cd verschijnt voegt dat veel kwaliteit toe aan de toch al hoge geluidsmaatstaven van ECM. Complimenti!

Peter J. Korten

Luister hier naar een track van de cd: <http://bit.ly/tpjCug>.

SÃO PAULO UNDERGROUND

Três Cabeças Loucuras

Cuneiform (distrib: www.mandai.be)

Bezetting (o.a.):

Rob Mazurek (cnt, elekt, voc), Mauricio Takara (cavaquinho, d, perc, elekt, voc), Guilherme Granado (keyb, loops, samples, perc, voc), Richard Ribeiro (d, voc), John Herndon (d), Matthew Lux (bg).

Toen de Amerikaanse kornettist Rob Mazurek in Brazilië multi-instrumentalist Mauricio Takara tegenkwam, klikte het meteen. Ze deelden een interesse in het vermengen van typisch Braziliaanse melodieën en ritmes met typisch Amerikaanse noise en elektronica, een genre waarin gitarist Arto Lindsay ook een grootmeester is. Met keyboardspeler Guilherme Granado en drummer Richard Ribeiro werd het duo een kwartet, en 'Três Cabeças Loucuras' is inmiddels het derde album van de groep, die zich São Paulo Underground noemt. De eerste twee ken ik niet, maar deze cd is een overtuigend bewijs dat het mengsel bijzonder goed werkt. Het ruwe randje van de elektronica zorgt ervoor dat de lichtvoetigheid niet overheerst, en de vrolijke melodieën ontdoen de noise van zijn mogelijke abstractie. Daarnaast is er af en toe een waar feest aan percussie bezig, zeker als vibrafonist Jason Adasiewicz zich als gast in het strijdgewoel stort. Het maakt 'Just Lovin' tot een van de hoogtepunten van de plaat.

Herman te Loo

Luister hier naar een track van de cd: <http://bit.ly/vTIkL1>.

DELBECQ & HOULE

Because she hoped

Songlines

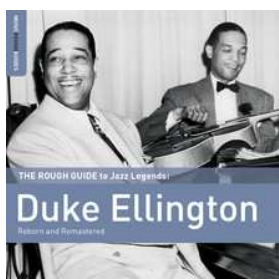
Bezetting:

Benoît Delbecq (p),
François Houle (kl).

ROUGH GUIDE TO JAZZ LEGENDS

Duke Ellington

World Music Network

Bezetting:

Diverse bezettingen.

VERVOLG CD-RECENSIES

Op 'Because She Hoped' figureren pianist Benoît Delbecq en klarinettist François Houle. Het intensieve samenspel tussen deze twee instrumentalisten vergt veel concentratie en inlevingsvermogen van de luisteraar.

Delbecq en Houle spelen een jaar of zestien samen, hebben al verschillende cd's gemaakt en weten dus inmiddels wat ze aan elkaar hebben. Beiden lieten sporen na in de Nederlandse jazz-scene: François Houle heeft met het Braam, De Joode, Vatcher trio samengespeeld en Benoît Delbecq stond op het podium met saxofonist-klarinetist Micheal Moore en violist Oene van Geel. Hun improvisaties zijn bedachtzaam en worden opgezet met een trage progressie. Hun spel heeft een klassieke toets, uitgezonderd in 'Clichés' van Steve Lacy. Dat ontleent zijn spanning aan het speelse thema. In een stukje begeleidende tekst worden dit nummer en 'The Mystery Song' van de Duke aan deze overleden sopraansaxofonist opgedragen.

Het is aardig om de studio-opname van 'Pour Pee Wee' te vergelijken met de live-uitvoering van dit stuk dat als bonus is bijgevoegd. De introductie respectievelijk het thema wordt in beide opnamen door de klarinet uitgevoerd. Pee Wee Russell was immers een klarinettist met 'roots' in de jaren dertig. In de studioversie duurt het stuk twee minuten en passeert in een notendop alles wat er kan gebeuren. In de live-uitvoering suggereren de twee musici het thema in de introductie en er wordt veel meer werk gemaakt van de improvisaties. En zoals het betaamt, heel anders. Abstracte muziek voor de liefhebber van improvisaties.

Hessel Fluitman

Bekijk hier een 'making of'-video: <http://bit.ly/w8IWm1>.

Het label World Music Network heeft een bijna onafzienbare hoeveelheid cd's uitgebracht met oneindig veel verschillende muzieksoorten. Onder de titel 'The Rough Guide to Jazz Legends' verscheen ook werk van grote jazzmuzikanten. Er zijn albums uitgebracht van onder anderen saxofonist Charlie Parker, de trompettist Louis Armstrong, zangeres Ella Fitzgerald, trompettist Miles Davis, zangeres Billie Holiday en orkestleider Duke Ellington.

Op het album van de laatste staan al zijn bekende composities, waaronder zijn grote hits. De stukken staan niet in chronologische volgorde. Dat valt op omdat de geluidskwaliteit nogal wisselt. Overigens is deze wel uitstekend. Er is geen 78-toerenkraakje te bekennen.

'The Rough Guide To Duke Ellington' bevat al zijn grote composities en prikkelt de luisteraar hopelijk om verder te zoeken.'

Bij het album is een bonus-cd gevoegd. Die staat vol met stukken die met de Duke hebben te maken, maar waarin een andere musicus de hoofdrol speelt. Zo zijn zangeres Ella Fitzgerald met het Duke Ellington Orkest en saxofonist Johnnie Hodges met een kleine Ellington-band te horen. En pianist Oscar Peterson die een Ellington-compositie speelt. De bonus-cd sluit af met pianist Willy 'the Lion' Smith. De leraar waar Ellington altijd heel hoog tegen opkeek.

'The Rough Guide' biedt een prettige mogelijkheid om met Duke Ellington kennis te maken en prikkelt nieuwkomers hopelijk om verder te zoeken.

Hessel Fluitman

MORAINE
Metamorphic Rock
MoonJune (www.moonjune.com)

Bezetting:

Alicia DeJoie (voc),
 James DeJoie (bars, fl, perc),
 Dennis Rea (g),
 Kevin Miljard (bg),
 Stephen Cavit (d).

JASON STEIN QUARTET
The Story This Time
Delmark (distributie: Music & Words)

Bezetting:

Jason Stein (bkl),
 Keefe Jackson (ts, cbkl),
 Joshua Abrams (b),
 Frank Rosaly (d).

VERVOLG CD-RECENSIES

Twee jaar na de debuut-cd ('Manifest Density') komt Moraine nu met een tweede album, live opgenomen in Bethlehem, Pennsylvania: 'Metamorphic Rock'. De samenstelling van de groep is iets veranderd. Behalve een andere drummer (Stephen Cavit in plaats van Jay Jaskot) heeft Moraine nu een saxofonist/fluitist (James DeJoie) in plaats van een celliste (Ruth Davidson). Dat heeft natuurlijk gevolgen voor het klankbeeld, dat wat meer rockachtig is geworden. De saxofoon heeft een ensemblerol, en soleert amper. Dat voorrecht is voorbehouden aan violiste Alicia DeJoie en leider/gitarist Dennis Rea. Deze laatste is verantwoordelijk voor het leeuwendeel van het repertoire, dat voor een groot deel overigens van het debuutalbum komt. Nieuw zijn invloeden uit Azië, met name in de 'Disoriental Suite' (die bewerkte Oost-Aziatische volksmuziek bevat). Gezien Rea's soloalbum 'Views from the Chicheng Precipice' (2010) is dit overigens niet zo vreemd. Dat ging in zijn geheel over de relatie tussen Westerse rockmuziek en Oosterse volksmuziek. Net als op dat album verleent deze invalshoek de muziek van Moraine meer diepgang dan op de eersteling. Bovendien is de groep live heavier dan in de studio. De speciale achtsnarige basgitaar (met extra diepe noten) van Kevin Milard en het stevige drumwerk van Stephen Cavit zijn daar debet aan.

Herman te Loo

Een kleine drie jaar geleden besprak ik al eens een verrassende solo-cd van basklarinettist Jason Stein uit Chicago. Nu komt hij met een eerste album van zijn eigen kwartet, 'The Story This Time', en verrast hij opnieuw. De cd opent namelijk met een compositie van Warne Marsh, 'Background Music', die tamelijk stijlgetrouw wordt gespeeld, door een swingend ritmetandem, en de fraai om elkaar heen kronkelende lijnen van Stein en de andere blazer, tenorsaxofonist Keefe Jackson. Wie de rest van het album hoort, zal echter niet zo vreemd opkijken van de keuze voor Marsh. De tracklist bevat ook nog een stuk van Lee Konitz ('Palo Alto') en een van Lennie Tristano ('Lennie Bird'). Stein en Jackson zijn een goed samenklappend koppel, dat veelvuldig samen improviseert, en elkaar daarbij melodisch uitdaagt en aanvult, precies zoals Marsh en Konitz dat in de jaren vijftig en zestig deden. Stilistisch bestrijken de Chicagoans daarbij een breed spectrum, dat van vrije improvisatie tot bop loopt, en onderweg de hoekigheid van Monk (van wie 'Skippy', 'Gallop's Gallop' en 'Work' worden geïnterpreteerd – het laatste met bas- en contrabasklarinet!) aandoet, met soms vleugjes Dolphy (het thema van 'Hatoolie', bijvoorbeeld). Stein geeft met 'The Story This Time' een duidelijk visitekaartje af: het gaat hem om rijk en melodierijk muziek maken, en waar hij zijn materiaal vandaan haalt, doet minder ter zake. Bovendien heeft hij een eigen geluid ontwikkeld op basklarinet, dat vooral in de hoogte indruk maakt, en waar je aan af hoort dat hij de basklarinet niet 'erbij doet', zoals de meeste rietblazers.

Herman te Loo

INDEX GERECENSEERDE CD'S

Bent u op zoek naar de recensie van een bepaalde cd? Raadpleeg dan onze index van gerecenseerde cd's. De index geeft een overzicht van de platen die in de nummers 74 tot en met 170 van JazzFlits zijn besproken. U vindt de index op onze website (rechtsboven). Klik hier als u het overzicht nu meteen wilt raadplegen: <http://www.jazzflits.nl/Recensie-overzicht.pdf>.

MICHAEL MOORE QUARTET

Bezetting:

Michael Moore (sax),
Michael Vatcher (d),
Harmen Fraanje (p),
Clemens van der Feen (b).

Datum en plaats:

8 januari 2012,
Hothouse Redbad,
Leeuwarden.

Harmen Fraanje.
(Foto: © Jos Krabbe, Leeuwarden NL)

CONCERTVERSLAGEN

"Ja", verzuchtte Michael Moore op een gegeven moment, "dat heb je met nog drie onafhankelijke geesten. Dan kan je compositie alle kanten opgaan, maar het blijft mooi!" Tijdens het concert gebeurde dat meermalen; dat de muziek een heel andere kant uitging dan de componist voor ogen had gehad. Niettemin bleef de muziek voor het publiek heel goed te volgen. In 'Round & Round' nam de saxofonist zijn gehoor met wervelende altsaxmotiefjes mee in een mallemolen. Slagwerker Michael Vatcher gaf die molen in zijn solo nog een extra zetje met zijn over de trommels draaiende drumsticks en roffels. Zo knalhard als hij soleerde, zo fijnzinnig en bescheiden begeleidde hij vervolgens Clemens van der Feen tijdens diens gestreken bassolo. Door de herhalingen in de met kale noten en akkoorden opgebouwde pianosolo van Harmen Fraanje werd het rondje mallemolen een heus pleziertochtje. Die tocht werd beëindigd met de herhaling van het motiefje van Michael Moore. Dat werd door de bassist overgenomen en afgerond door Fraanje op zijn piano. Prachtig. Na de pauze speelde de 'groove' een sterkere rol in de muziek en werd de spanning duidelijker voelbaar. Vooral slagwerker Michael Vatcher wist met schijnbaar onsamenhangende klappen een spanningsboog op te zetten, waar de overige musici lekker tegenaan konden leunen. Het gebeurde meerdere malen dat vier muzikale lijnen schijnbaar los van elkaar voortgingen, maar dat plotseling bleek dat ze samen toch een stevig muzikaal koord hadden gevlochten.

Michael Moore. (Foto: © Jos Krabbe, Leeuwarden NL)

Michael Moore heeft een grote kennis van 'The Great American Songbook'. In Leeuwarden haalde hij Richard Rodgers' 'The Sweetest Sound' van stal. Menig luisteraar zal zich tijdens de introductie af hebben gevraagd waar die naartoe zou leiden. Precies op het juiste moment startte Vatcher een 'groove' op; net toen Michael Moore het thema inzette. Telepatie? Na zo'n dertig jaar samenspel moet daar bij die twee wel in lichte vorm sprake van zijn. Uitgerekend bij deze standard bleek hoe dit ploegje vrijgevochten musici samen het dak van het huis kunnen spelen. Zeker als Clemens van der Feen de oneindig zekere 'Ray Brown walking bass' inschakelt. Vrij en volgens vaste paden, deze vier musici vinden elkaar altijd weer en bouwen dan samen een prachtig muzikaal huis. **Hessel Fluitman**

SURINAM MUSIC ENSEMBLE

Bezetting:

Pablo Nahar (b), Glen Gaddum (p),
Ponda O'Bryan (perc),
Ronald Snijders (fl), Eddy Veldman (d),
Bennie Maupin (ts, ss, afl, bkl).

Datum en plaats:

7 januari 2012, Bimhuis,
Amsterdam.

Pablo Nahar.

Franky Douglas.
(Foto's: Willem Schwertmann)

VERVOLG CONCERTVERSLAGEN

Paramaribop - een combinatie van bebop en Surinaamse traditionele muziek - werd meer dan dertig jaar geleden geïntroduceerd door het Surinam Music Ensemble (SME). Het is een combinatie die ogenschijnlijk niet voor de hand ligt: met de serieuze over-technische structuren en harmonieën uit de bebop enerzijds en de vrolijke dansbaarheid van de Surinaamse kaseko's en kawina's anderzijds.

Begin jaren negentig vond het Surinam Music Ensemble het welletjes. Maar het begon kennelijk weer te kriebelen bij de heren, want de groep is heropgericht en op tournee. Met als speciale gast saxofonist-fluitist-klarinetist Bennie Maupin. Die werd in de jaren zestig bij Art Blakey's Jazz Messengers uitstekend geschoold in de bebop. Beroemd zijn ook de opnames die hij met trompettist Lee Morgan in The Lighthouse in San Francisco maakte, en zijn bijdrage aan Miles Davis' 'Bitches Brew'. Bovendien is hij, zoals Ronald Snijders in het Bimhuis memoreerde, de bedenker van de wereldbekende melodielijn in het rockjazz-nummer aller tijden: 'Chameleon' van The Headhunters.

'Het concert eindigde met een compleet Bimhuis dansend op de stoelen. Laten we hopen dat we niet weer twintig jaar op een reünie moeten wachten.'

De Surinaamse uitbundigheid en Maupins ingetogenheid leken hier en daar wat te wringen. Bijvoorbeeld toen de uitstekend drummende Eddie Veldman zich op een bepaald moment niet meer kon inhouden en hij op ludieke wijze aankondigde dat het tijd was om te dansen. Maupin leek toen even te moeten slikken, maar amuseerde zich vervolgens overduidelijk met de Surinaamse dansnummers. Daarna werd er weer net zo makkelijk teruggekeerd naar het serieuze 'Message to Prez' van Maupin. De composities van het SME vertonen veel variatie. Met nummers als Snijders' 'Kaseko' en Frankie Douglas' 'Vision' aan de ene kant en Glenn Gaddums 'Upstairs' aan de andere kant. De ritmesectie met Ponda O'Bryan, Eddie Veldman en Pablo Nahar liet zien hoe Latijns-Amerikaanse ritmes de ingewikkelde harmonieën van een blazerssectie perfect kunnen ondersteunen en daarmee tegelijkertijd waar het SME voor staat.

Op zijn beurt toonde Ronald Snijders weer eens aan dat fluit helemaal geen flauw instrument is. Hij speelde zowel ingetogen als uitbundig en liet zien dat je ook op een halve fluit kan spelen. Maupin kon er wel om grinniken, al voelde de grote meester zich een enkele keer wel geroepen om Snijders' uitbundigheid af te remmen. Hoogtepunt van het concert waren zeker de momenten met schitterende samenspel tussen Snijders en Maupin op fluit.

Wat het SME vooral liet zien is dat uitbundige vrolijkheid uitstekend te combineren valt met ingewikkelde harmonieën en structuren. De leden brachten op een geniale manier twee ogenschijnlijk onafhankelijke muzieksoorten samen. Zij toonden aan dat beide muzieksoorten duidelijk een gemeenschappelijke herkomst hebben. De contrasten in het concert waren groot, maar interessant en uitdagend. Wat me misschien nog het meest van het concert is bijgebleven is dat livemuziek uiteindelijk over plezier maken gaat, zowel voor de musici als voor het publiek. Het concert eindigde met een compleet Bimhuis dansend op de stoelen. Laten we hopen dat we niet nog eens twintig jaar op een reünie moeten wachten!

Bart Hollebrandse

VERVOLG CONCERTVERSLAGEN

REDMAN/MEHLDAU

Bezetting:

Brad Mehldau (p),
Joshua Redman (ts).

Datum en plaats:

14 november 2011,
De Oosterpoort,
Groningen.

Tenorsaxofonist Joshua Redman had in de jaren negentig een legendarisch neo-bop-kwartet. Daarin zaten talentvolle musici als bassist Christian McBride, drummer Brian Blade en pianist Brad Mehldau. Een drietal dat zou uitgroeien tot grote namen in de muziekwereld. Brad Mehldau ging vooral zijn eigen weg en zocht inspiratie in de popmuziek uit zijn jeugd, zonder de geïmproviseerde muziek ooit uit het oog te verliezen. Redman bleef het voornamelijk zoeken in de neo-bop met serieuze uitstapjes in de elektronica.

Sinds kort spelen Mehldau en Redman weer samen, maar nu als duo. Een duo waarin ze hun liefhebberijen niet verloochenen. Zo kwamen in de Oosterpoort 'In Walked Bud' van Monk en 'Red Cross' van Parker voorbij, maar ook het 'poppy' 'Melancholy Mode'. Van al die nummers werd overduidelijk een eigen versie gemaakt. Zo was de uitvoering van 'In Walked Bud' vrijer dan die van Monk zelf en was 'Red Cross' sneller en met meer harmonische versieringen dan Parker het ooit zelf heeft gespeeld. Redman was duidelijk enthousiast over Mehldau. In Redmans 'Final Hour' leefde de pianist zich zo uit dat de componist hem openlijk aanmoedigde.

Redman en Mehldau trakteerden de uitverkochte Oosterpoort op twee toegiften. Nummer twee was een uitstekende uitvoering van Jimi Hendrix' 'Hey Joe'.

Bart Hollebrandse

Sam Most, 'the father of the bebop flute', is al actief sinds de vroege jaren vijftig. De laatste jaren staat hij niet meer zo in de belangstelling. Op een toevallige dag liep Rein de Graaff in Los Angeles tegen een concertaankondiging van Sam Most aan. De Groningse pianist, die al tal van oude legendes naar Nederland haalde, zag zijn kans schoon: Most overhalen voor een korte Nederlandse tournee met zijn trio. Dat lukte.

'Ben van Gelder voegde een verfrissend nieuwe kleur toe aan het trio.'

Zoals altijd bij De Graaff was het onvervalste bebop dat de klok sloeg. Sam Most werkte zich vakkundig en vooral met veel plezier en enthousiasme door nummers als 'Autumn Leaves' en 'What's this thing called love'. Maar dat verhulde niet dat de grote tijden van Most toch wel wat voorbij zijn.

Het vernieuwende deze keer was dat De Graaff de blazerssectie aangevuld had met twee jonge nieuwe sterren aan het firmament. De relatief nog onbekende Ellister van der Molen schitterde op trompet. Altsaxofonist Ben van Gelder was de andere blazer. Dat hij een verrassend en innovatief musicus is, liet hij al horen op zijn recentelijk uitgebrachte cd 'Frame of Reference'. Van Gelder zoekt het niet in de gebruikelijke en vaak wat uitgekauwde 'bebopicks', maar zoekt het avontuur in nieuwere on gebruikelijke harmoniewendingen. De blazersectie kwam vooral schitterend tot zijn recht in Ted Damerons 'If you could see me now'. Ze klonken harmonisch fraai en vast.

Rein de Graaff liet zien dat oud en jong in de bebop uitstekend verenigd kan worden. Ben van Gelder schitterde en voegde een verfrissend nieuwe kleur toe aan het Rein de Graaff Trio. Ook in deze bezetting was hij voortdurend op zoek naar zijn 'frame of reference'.

Bart Hollebrandse

Bekijk deze groep in concert in Leiden: <http://bit.ly/y1LCyv>.

SAM MOST/REIN DE GRAAFF

Bezetting:

Sam Most (f),
Ellister van der Molen (t),
Ben van Gelder (as),
Rein de Graaff (p),
Marius Beets (b),
Eric Ineke (d).

Datum en plaats:

27 oktober 2011,
De Oosterpoort,
Groningen.

DE BESTE TRACKS VAN:

McCOY TYNER

Zoals gekozen door jazzcriticus Alyn Shipton en pianist McCoy Tyner voor het wekelijkse programma 'Jazz Library' op BBC 3.

DE BESTE TRACKS:

Blues on the Corner

Album: The Real McCoy

Label: Blue Note

A Night In Tunisia

Album: Jazz Roots

Label: Telarc

All My Yesterdays

Album: Tender Moments

Label: Blue Note

Reaching Fourth

Album: Reaching Fourth

Label: Impulse

Serenata

Album: Meet The Jazztet

(Art Farmer / Benny Golson Jazztet)

Label: Universal (Japan)

Sun Ship

Greensleeves

Album: The Classic Quartet

Complete Impulse Studio Recordings
(John Coltrane)

Label: Impulse

Night Has A Thousand Eyes

Album:

McCoy Tyner/Stanley Clarke/Al Foster

Label: Telarc

Naima

Album:

Things Ain't What They Used To Be

Label: Blue Note

Passion Dance

Album: McCoy Tyner Quartet

Label: Half Note

Alyn Shipton laat op BBC Radio3 in het programma Jazz Library de volgens hem beste tracks horen van een jazzmusicus van naam, soms in samenspraak met een gast. Shipton is jazzcriticus van dagblad The Times en schreef boeken over Fats Waller, Dizzy Gillespie en Bud Powell.

ONDERZOEK

LEIDERS JAZZFORMATIES GOED VOORBEELD VOOR MANAGERS CREATIEVE TEAMS

Als het om de omgang met getalenteerde individuen in creatieve teams gaat, kunnen ondernemers veel leren van leiders van jazzformaties. Dat stelt Deniz Ucbasaran, Professor of Entrepreneurship aan de Warwick Business School (Nottingham) naar aanleiding van haar recentelijk gepubliceerd onderzoek 'Leading Entrepreneurial Teams: Insight from Jazz'. Ze onderzocht hoe Duke Ellington, Miles Davis en Art Blakey aan hun 'team' leiding gaven.

Deniz Ucbasaran wilde onderzoeken hoe teams van zeer creatieve mensen in dynamische en onzekere omstandigheden functioneren. Zo kwam ze bij de jazz uit: "To the uninitiated, jazz seems like chaos, whereas the reality is that it's very ordered." In het rapport staat ze stil bij het formeren van een team, het leidinggeven daaraan en het personele verloop binnen het team. Deze drie aspecten hangen nauw met elkaar samen, stelt ze vast. Het onderzoeksteam sprak onder meer met twintig jazzmusici, onder wie Wynton Marsalis, Guy Barker en Sean Jones.

Formeren van een team

Kenmerkend voor Ellington, Davis en Blakey was volgens Ucbasaran hun behoefte aan diversiteit. Miles Davis wilde vaak vernieuwen, zonder vooraf te weten hoe precies, en ging daarom op zoek naar creatieve musici. Musici die veel van elkaar verschilden en uiteenlopende muzikale benaderingen hadden. De trompettist gaf de voorkeur aan bandleden die elkaar niet kenden. Zijn aanpak droeg het risico van conflicten in zich, maar Davis zat daar niet mee.

Ook Duke Ellington zocht naar diversiteit in zijn orkest. Hij koos musici met een eigen geluid. De verschillende klankkleuren inspireerden hem als componist. Evenals Davis nam Ellington conflicten op de koop toe.

Art Blakey werkte anders. Dat kwam omdat zijn muzikale stijl vast stond. Hij wilde hard bop met zijn Jazz Messengers spelen. Bandleden moesten die stijl beheersen. Blakey recruteerde veel jonge talentvolle musici, die hij muzikaal onder zijn hoede nam. In het Blakey-model doen zich minder conflicten voor.

Leidinggeven aan een team

Davis wilde het creatieve proces maximale ruimte geven. Hij wilde bijvoorbeeld niet dat zijn bandleden oefenden om zo clichés te vermijden. Dat maakte dat er tijdens het spelen goed naar elkaar geluisterd werd. Uiteraard liggen bij zo'n aanpak fouten op de loer, maar Davis deed daar vrij luchtig over: "Do not fear mistakes, there are none", hield hij zijn musici voor. Davis gaf dus leiding aan zijn team door de leden te stimuleren om met inzet van hun individuele kwaliteiten op zoek te gaan naar innovaties.

Ellington gunde zijn musici ook de nodige vrijheid. Hij bracht structuur aan door zijn composities op de specifieke vaardigheden van zijn musici af te stemmen, met inachtneming van het geluid van zijn orkest. Ellington: "My aim is and always has been to mould the music around the man." De verschillende ego's en temperamenten kregen zo ruimte om zich individueel te uiten, maar vormden met zijn allen toch een band. Een andere kwaliteit van Ellington was dat hij zijn visie op verschillende manieren op zijn musici wist over te brengen.

[...vervolg op de volgende pagina](#)

JAZZWEEK TOP DRIE

Datum: 16 januari 2010

1. **Christian McBride Big Band**
The Good Feeling (Mack Avenue)
2. **Houston Person**
So Nice (High Note)
3. **James Carter**
At the Crossroads (Emarcy)

De JazzWeek Jazz Top Drie [geeft een overzicht van de meest gedraaide albums op de Noord-Amerikaanse jazzradio; \(www.jazzweek.com\).](#)

JAZZ IN AARTSWOUD (NH)

Joost Patocka en Francien van Tuinen hebben een concertreeks opgezet in de kerk van Aartswoud. "Ons plan is om vier keer per jaar een concert te organiseren en we willen er uiteindelijk ook naar toewerken om elk jaar een klein festival op te zetten na de zomer", aldus Van Tuinen. Er is animo genoeg: "Het vorige concert (Rita Reys met Peter Beets in november 2011; red.) hadden we 260 betalende bezoekers en 180 mensen op de reservelijst." Op **28 januari** komt **Jules Deelder** voorlezen en speelt het **Benjamin Herman Trio**.

COLOFON

JAZZFLITS is een onafhankelijk jazzmagazine voor Nederland en Vlaanderen en verschijnt twintig keer per jaar. **Uitgever/hoofdredacteur:** Hans van Eeden. **Eindredactie:** Lo Reizevoort en Sandra Sanders. **Vaste medewerkers:** Tom Beetz, Hessel Fluitman, Bart Hollebrandse, Frank Huser, Hans Invernizzi, Peter J. Korten, Lex Lammen, Herman te Loo, Jan J. Mulder, Loes Rusch en Davey Schreurs. **Fotografie:** Tom Beetz en Joke Schot. **Website:**

• **Henk de Boer. Logo:** Het **JAZZFLITS**-logo is een ontwerp van Remco van Lis. **Abonnementen:** Een abonnement op **JAZZFLITS** is gratis. Meld u aan op www.jazzflits.nl. Een abonnee krijgt bericht als een nieuw nummer op de website staat. **Adverteren:** Het is niet mogelijk om in **JAZZFLITS** te adverteren. **Adres(post):** Het postadres van **JAZZFLITS** is per e-mail bij ons op te vragen. **Adres(e-mail):** Het e-mailadres van **JAZZFLITS** is jazzflits@gmail.com. **Bijdragen:** **JAZZFLITS** behoudt zich het recht voor om bijdragen aan te passen of te weigeren. Het inzenden van tekst of beeld voor publicatie impliceert instemming met plaatsing zonder vergoeding. **Rechten:** Het is niet toegestaan zonder toestemming tekst of beeld uit **JAZZFLITS** over te nemen. Alle rechten daarvan behoren de makers toe. **Productie:** **JAZZFLITS** wordt geproduceerd door De Juiste Tekst (www.dejuistetekst.nl). **Vrijwaring:** Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

VERVOLG ONDERZOEK

Blakey was altijd op de achtergrond aanwezig. Hij gaf zijn musici weliswaar alle ruimte, ook om stukken te schrijven, maar bewaakte de hard bop-lijn zorgvuldig. Al spelende gaf hij zijn musici aanwijzingen. Wynton Marsalis (ooit lid van de Jazz Messengers): "He was real natural, like jazz musicians don't need anybody to boss them. He allowed people to be creative, interchange ideas and allowed them to play what they wanted to play on the bandstand. He also really educated the younger musicians." In afwijking van Davis en Ellington had Blakey een meer vaderlijke rol. Hij zag zichzelf nadrukkelijk als leraar. Dit was het bindende element in de teams van Blakey. Hij droeg uit hoe een Jazz Messenger zich hoorde te gedragen.

Miles Davis nam conflicten voor lief. (Foto: Joke Schot)

Verloop binnen een team

Als Miles Davis zijn team wilde wijzigen, ontsloeg hij gewoon iedereen. Opvallend is dat veel musici van Davis later een eigen band begonnen: pianist Bill Evans, saxofonist Cannonball Adderley, saxofonist John Coltrane etc.. Kennelijk was Davis' aanpak een goede kweekvijver voor leiderschap. De musici kregen autonomie en de kans naar voren te treden. Maar misschien had Davis ook wel gewoon een goede neus voor talent. Ellington had in zijn orkest een kern die in de loop van de jaren nauwelijks wijzigde. Personele mutaties deden zich bij hem vooral voor in de periferie van zijn orkest. Het getuigt van Ellington's vaardigheid met wispelturige karakters om te gaan. Ook speelt wellicht mee dat Ellington niet slecht betaalde en niet zo goed was in het ontslaan van mensen (hij ontsloeg ooit wel bassist Charles Mingus). Overigens kwam er wel geregeld nieuw bloed in het orkest. En soms kwamen bandleiden na een uitstapje elders weer terug op het oude nest. De Jazz Messengers van Art Blakey wisselden steeds van bezetting. Als musici waren 'afgestudeerd' verlieten ze de band. Zijn afgestudeerden begonnen vaak een eigen band en maakten zo bij jonge musici reclame voor het instituut Blakey.

Naar aanleiding van deze bevindingen komt professor Ucbasaran tot de conclusie dat de wijze van formeren van een team, het leiding geven daaraan en het verloop in een team nauw met elkaar samenhangen. "We observed that these activities were highly inter-related and that the approach taken in one of these activities had implications for how other aspects of leadership were enacted. Our analysis reveals alternative ways in which highly creative teams can be led and thus has important implications for both scholarly work in this area as well as practice", luidt de onderzoeksconclusie. **Hans van Eeden**